

Môj život
s BIG NAMES
- MACAU

str. 4

Majka si zahrala
v známych
slovenských...

str. 5

Florbalové ko-
méty vystrelili
do...

str. 8

Spišský

PATRIOT

NOVINY PRE NOVOVEŠŤANOV TELOM AJ DUŠOU

I máj 2016

NIEČO O MÁJOVEJ NÁLADĚ (rozhovor s poslancom Rastislavom Javorským)

Tak ako má dúha 7 farieb, rovnako pestrý je aj náš život. Nič nie je iba čierne a rovnako ani iba biele. A tak aj máj nie je iba romantickým časom voňajúcim rozkvitnutým orgovánom. Ako vníma toto obdobie lokálpatriot, poslanec, Novovešťan Rastislav Javorský?

„Teší ma, že môžem chodiť na prechádzky s rodinkou, či už do mesta, alebo do prírody. A človek má hneď lepšiu náladu, keď vidí svietiť slnko, prebúdať sa prírodu. Ale to

je len jeden z pocitov, ktorý teraz mám. Ako poslanec, ale aj ako hrdý občan mesta, sa stretávam a rozprávam s našimi ľuďmi. Prekvapuje ma, že už dlhší čas sledujem ich

narastajúcu nespokojnosť. Často hovoria o ekonomických dôvodoch, ale myslím si, že dôvody nie sú iba materiálne.“

Aké sú teda ďalšie dôvody, ktoré,

podľa vás, dokážu aj v máji vyvolať „blbú náladu“?

Mnohí spomínajú ekonomické dôvody. Ale cítim, že všeobecná nespo-

pokračovanie na str. 2

TAKTO TO VIDÍM JA

Jednou z tém, o ktorých sa v našom meste nedávno intenzívne hovorilo, bol výrub desiatok stromov na brehu Hornádu. Padli za obeť cyklistickému chodníku. A zároveň rozdelili Novovešťanov na dva tábory - cyklisti sú radi, že sa pre nich konečne niečo začalo robiť, na druhej strane sa ozývajú ľudia a s pobúrením hovoria o likvidácii mladých zdravých stromov. Dlhो som rozmýšľal, ku ktorej skupine ľudí vlastne patrí ja. Obidva, hoci opačné, názory majú svoju pravdu. Úradníci, ktorí výrub naria-

pokračovanie na str. 2

MÁJ PATRÍ AJ PATRIOTOM

Na významné dni je máj bohatý, ako máloktorý z ostatných mesiacov v roku. Väčšina z nich sa týka konca zatiaľ najväčšieho šialenstva v dejinách ľudstva - 2. svetovej vojny. Svoj deň v mesiaci lásky majú aj obeť holokaustu, a 23. aj všetci patrioti na svete. Patriotizmus je najjednoduchšie definovaný ako hrdosť ľudí na príslušnosť k svojej vlasti. A ak máte radi svoje mesto a svoju hrdosť dávate aj patrične najavo, ste lokálpatrioti. A ja verím, že vás je v našom meste veľa. My v Spišskom Patriote si v ten sviatoč-

ný pondelok možno pripijeme pohárom šampanského, veď pozitívne veci a hodnoty, ku ktorým zdravé vlastenectvo určite patrí, je potrebné nielen pripomínať, ale aj rozvíjať. Možno si poviete, ale veď občas ste aj kritickí a poukazujete na to, čo sa vám v meste nepáči. Áno, máte pravdu, robíme tak a robiť aj budeme. Pretože nie sme slepi, hluchí, nevšímaví a bezmyšlienkovito poslušní. Správny Patriot je na jednej strane hrdý, ale mal by byť aj náročný. Chcieť, aby to dobré bolo ešte

pokračovanie na str. 2

editoriál

Ked' navštívite poštu v dňoch vyplácania dávok, musíte sa obrnúť trpezlivosťou indického stoika. Smrad ako v údiarni, krik ako na trhu v Marakéši a rady ľudí, ktorí si prišli pre svoje povestné koláče. Tie, ktoré dostávajú bez práce. Rovnako sa neznižuje počet klientov Úradu práce. Tragikomické na tom je, že drvivá väčšina z nich tam nechodí hľadať prácu, ale vybaviť si potvrdenie, aby mohli bezpracne poberať dávky. Z dani nás, pracujúcich. To je prepych, ktorý mi vždy neskutočne zdvihne tlak. Platí tisíce úradníkov, aby vypisovali papiere státisícim lenivcov a nemali tak čas podať pomocnú ruku tým, ktorí majú o prácu skutočný záujem. Vraj práca nie je. Presný opak mi ale večer čo večer tvrdia v televízii naši vrcholní politici. A tak si myslím, že práca prichádza na Slovensko na špeciálnom vozidle, ktoré ju nedokáže doviezť až na východ republiky. V takejto situácii musí zabrať mesto. Už ma ani nerozosiľujú ružové balóniky pravidelných informácií o tom, ako sa podarilo vybaviť príchod nových investorov z Číny, Francúzska, alebo bohvieodkiaľ ešte. Realita zostáva rovnaká - už 15 rokov tu ani jeden neprišiel. A tak Novovešťania bez práce (a sú ich tisíce) majú 2 možnosti - újsť z mesta preč, alebo žiť ako nezamestnaní. Nie je to tak dávno, čo som počul silácke vyhlásenia politikov, že kto nebude chcieť pracovať aspoň na čistení miest, dedín a prírody, dostane na deň maximálne tanier teplej polievky. Keby tento svoj sľub splnili, určite by bol väčší záujem o aktívne práce. A inak by

asi vyzeralo aj naše mesto, ktoré najmä v sobotu, nedeľu a pondelok ráno vzor čistoty ani len nepripomína. Je až smiešne, že v susedných Smižanoch dokážu na aktívnych prácach využívať niekoľkonásobne viac nezamestnaných ako my. Prečo ich u nás máme asi len 60? Veď náklady na nich platí štát. Podľa mňa je to tým, že rovnako leniví, ako niektorí nezamestnaní, sú aj niektorí naši úradníci. A to ma pri každomesačnom odvádzaní daní vie pekne našťavať. Ale inak vám, milí Patrioti, prajem krásny máj.

-leb-

Niečo o májovej nálade...

dokončenie zo str. 1

kojnosť pramení aj z niečoho iného. Väčšina ľudí je vo svojej podstate dobrá a chcú byť súčasťou niečoho dobrého. Musia však žiť v čase, keď sa zlé veci a skutky stále viac tolerujú. Považujeme za úplne normálne, že sa v spoločnosti kradne. Mám na mysli najmä politiku. Čo si môžu ľudia myslieť, keď od politikov často počujú vety:

Kradlo sa za jedného, kradlo sa za druhého a kradne sa aj za tretieho. No a čo? V médiach potom vidíme, že tým, ktorí kradnú sa nakoniec nič nestane. A ľudia nechcú prijať, že niečo, čo je nesprávne, sa stáva štandardom.

Čo to zapríčinilo?

Z verejného života sa postupne vytrácajú authority, ktoré boli ostatným vzorom v správ-

vaní sa. Ľudia, ktorí sa pasujú za morálne vzory sú často namočení v rôznych korupčných kauzách. A bežní ľudia sa s tým odmietajú stotožniť. Nevidia to už iba v temných vodách veľkej politiky. Ľudia už majú pocit, že korupcia je súčasťou ich života aj v mestách ako je Spišská Nová Ves. Takmer na každom kroku. Podľa mňa veľa zla narobili európske peniaze, ktoré nám síce pomohli s mnohými realizáciami, ale ich prerozdelenie vyvoláva oprávnené podozrenia z klientelizmu a korupcie. Pretože korupcia, to nie sú iba peniaze, ale korupciou je aj to, ak niekto získa nejakú výhodu oproti iným. Poviem príklad. Ak premér tejto krajiny povie, že ak budú 2 rovnaké projekty žiadať o podporu z eurofondov, tak pre neho je lepšie poskytnúť ich obci, v ktorej je starostom člen jeho strany, to je podľa mňa politická korupcia. V inej obci sú občania trestaní za to, že si zvolili

za starostu dobrého človeka, ktorý však nie je v tej správnej strane. A dotýka sa to aj nášho mesta i regiónu a to považujem za veľmi škodlivé.

Myslíte, že takéto nálady majú na svedomí aj odlišných ľudí z nášho mesta?

„Chápem obavy ľudí z budúcnosti. Veľa ľudí ju nevidí, pretože aj celá spoločnosť ako keby napredovala iba zo dňa na deň. Riešia sa iba aktuálne problémy a ľudia nedostávajú vízie toho, čo ich čaká. Snáď občas iba predvolebné sľuby, ktoré rýchlo upadnú do zabudnutia. A to sa netýka iba veľkej politiky. To je problém aj na miestnej úrovni. Aj naši ľudia by mali poznať a mať nejaké istoty do budúcnosti. Ľahšie by potom mohli povedať, že tu chcú zostať, pretože vedia, aké sú ich perspektívy a šance na slušný život. Ale teraz, aké sú možnosti nájsť si doma prácu, bývanie apod?“

Ďakujem za rozhovor.

-le-

KARNISCHE ALPEN | LENZER DOLMINTEN | WALLISER ALPEN | HAUTES ALPES | ORTIER
 VISOKE TATRY | DACUSTEN | OETZTALER ALPEN | HOHE TAUERN | ANGOEL | NOCKBERGE

**BUZOFCI
NA HORÁCH**

MICHAL BUZA STARŠÍ | MICHAL BUZA MLADŠÍ

výstava fotografií

6.5.2016 - 1.7.2016

Multifunkčné centrum, Nábřežie Hornádu 14

Máj patrí aj...

dokončenie zo str. 1

lepším. Nie politická príslušnosť, vierovyznanie, či farba pleti ovplyvňujú jeho pohľad

na svet. Ale miesto, ktoré milujú a kde chcú žiť a vychovávať svoje deti. To je ten základný rozdiel medzi patriotizmom a nacionalizmom. Nacionalisti glorifikujú svoj národ. Na úkor

ostatných. My, Patrioti, chceme, aby sa v Spišskej Novej Vsi žilo dobre nielen nám, obyvateľom mesta, ale aby sa tu dobre cítili aj všetci tí, ktorí k nám prídu na návštevu. -le-

Takto to vidím ja...

dokončenie zo str. 1

dili, sa bránia kritike a z časti oprávnené. Zalovil som v pamäti, aby som si spomenul, že táto cyklotrasa je v územnom pláne mesta schválená už minimálne 15 rokov. Tak dlho trvalo, kým ju mesto začalo stavať.

Teraz sa na celý tento problém pokúsím pozrieť trochu ináč. Jednoduchým sedliackym rozumom. Ten mi hovorí, že ak už viac než 15 rokov viem kde budem raz stavať cyklochodník, nebudem na tých miestach nič stavať ani sadiť. Veď, čo je to za logiku: ne-

chať vyrásť, alebo dokonca vysadiť a starať sa na tomto mieste o krásne stromy a potom ich s predstieranou ľútosťou nechať vyrúbať. S argumentom, že konečne idem plniť, čo som kedysi dávno sľúbil. Ak by som to spravil na svojom dvore, susedia by si mysleli, že som... Tento príklad jasne dokazuje, ako medzi sebou „komunikujú“ oddelenia mestského úradu. Oddelenie komunálneho servisu, upozornené oddelením územného plánu, jednoducho nemalo dovoliť, aby na plánovanej trase vyrástli stromy. A v meste by sme mali o jednu kauzu menej.

Mám pocit, že tento výrub (no nielen on) je dôsledkom stavu, že v súčasnosti sa riešia len aktuálne problémy. Nie len u nás v meste, ale prosté všade. Pritom, keby sme trochu viac používali „sedliacky rozum“ a aspoň štipku predvídavosti, mohli by sme niektorým problémom predísť. Nevznikali by takéto „kauzy“.

Rastislav Javorský

šuška

**Spomenul som si na výrok svojho, dnes už nebo-
hého deda, ktorý v televíznych správach sledoval
reportáž o jednej z nespočetných káuz našej vlá-
dy. Okomentoval ju sucho: „Ta na toto vycahli pe-
neži z nášho vrecka. Ne zo svojho.“**

Nespomenul som si na to náhodou, ale po rozhovore s pánom, ktorý ma oslovil na ulici a ako novinárovi mi chcel niečo prezradiť. Dozvedel som sa, že dlhé roky pracoval ako revízny technik v energetike a ako správneho novoveského lokálpatriota he „žerie“ spôsob, akým sa mesto zbavilo verejného osvetlenia. Už čoskoro sa budeme tejto téme v Patriote venovať podrobnejšie, preto tentokrát prezradím iba pointu jeho rozprávania. Namiesto ušetrenia financií, ktoré sa samo núkalo, podľa neho nechalo mesto nie-

koho cudzieho zarobiť na celej tejto transakcii asi 1 a pol milióna eur. A ďalším z výsledkov tejto vlastnickej zmeny je skutočnosť, že od jej realizácie je v nočných uliciach mesta ešte tmavšie než predtým. Hovorí sa tomu, že za viac peňazí menej muziky. A mne, spolu s dedom, napadlo, že či by rovnako riešili kompetentní úradníci aj osvetlenie vo svojich vilách. Dám hlavu pod nôž gilotíny, že odpoveď je nie. Tu ale grandiózne vytiahli peňaženku s peniazmi nás, obyvateľov mesta a tak ich tringeltík vo vyššie spomínanej sume, asi netrápi. Veď,

ktohovie, či, ako je na Slovensku zvykom, nekvaplo z neho niečo aj do domáceho hniezda. Nepíšem o tom náhodou, pretože jarný vánok priniesol jednu neoverenú šušku a o ňu sa chcem s vami podeliť. Vraj podobným spôsobom - koncesiou, chce mesto v budúcnosti vyriešiť aj cesty vo vlastníctve mesta. Snáď som tomu vanku celkom dobre nerozumel, pretože, ak by to mala byť pravda, tak to by už bol prejav tej nejnehoráznejšej arogancie moci a bezohľadnosti voči obyvateľom našej krásnej Spišskej Novej Vsi.

inzercia

NOVAVES s.r.o.
STAVBY A REKONŠTRUKCIE

www.nova-ves.sk

0948 681 133

turistika

KU PRAMEŇU HNILCA I.

Keď som úplne na úvod písal, že na našich putovaniach k prameňom Hornádu i Hnilca zažijeme určite aj nejaké tie dobrodružstvá, netušil som, že sa s nimi stretnem už na trase Hnileckou dolinou, medzi Margecanami a Mníškom nad Hnilcom.

Ako správny turista (cestovateľ) som si trasu dopredu naplánoval pri mape a rozdelil, kopírujúc tradíciu prvej cesty okolo Hornádu, na tri časti: Prechádzku okolo rieky, jazdu motorovým vláčikom a turistický výstup na horu Kloptaň. Ale, ako to už býva, človek mieni a počasie mení a tak som svoje prvé putovanie dolinou Hnilca zažil tak trochu inak.

Časť prvá: Prechádzka okolo rieky. (Margecany - Gelnica)

Zo železničnej stanice Margecany som sa vydal južným smerom ku kostolu, kde sa pripája k bočnej ceste hlavná tepna Spišská Nová Ves- Košice, prešiel som cez most, kde v podstate temer končí Hnilec a na druhej strane už vytvára vodnú nádrž Ružín. Na križovatke v Jaklovciach som odbočil doprava, smerom na Mníšek nad Hnilcom a cez dedinu sa dostal až na železničnú stanicu, lebo som si uvedomil, že cesta okolo rieky bude najsuchšia vlastne po železničnej trati, ktorá tu kopíruje tok rieky. Okolo Jakloviec je ešte údolie Hnilca široké, ale potom sa začne postupne zužovať a v Žakarovciach je už v podstate miesto akurát na rieku, stromy, cestu a jednokolejnú železničku. Vlaky tu jazdia len riedko, príroda dookola sa práve prebúdzala do krásneho jarného dňa, rozkvitnuté trnky okolo rieky a pestrofarebné lesy na oboch stranách dopĺňali neuveriteľnú idylickú prechádzku, na konci ktorej ma vítalo mestečko Gelnica. Početné ložiská farebných a železných kovov sa tu stali kolískou i centrom baníctva v stredoveku. V súčasnosti možno na námestí tohto okresného mestečka obdivovať gotický kostol a renesančnú radnicu, nad ktorými vidno zvyšky hradu z 13. storočia.

Časť druhá: Jazda motorovým vláčikom (Gelnica - Prakovce)

Túto časť môjho putovania som zámerne zvolil ako jazdu vlakom, lebo trať Margecany- Červená skala si určite zaslúži našu pozornosť. Prečo? Nuž preto, lebo ju medzi dvoma svetovými vojnami vybudovali robotníci s krompáčmi, lopatami, fúrikmi, za pomoci nákladných áut, bagrov a buldozérov a napodiv slúži (a perfektne) dodnes. Trať vedie navyše krásnym údolím, z jednej i druhej strany obklopená Volovskými vrchmi. Mne sa tiež páčilo, že vozeň bol čistučký a keď sa ozval ten známy mäkký ženský hlas: „Nasleduje stanica Prakovce, naechste Haltestelle Prakovce, next stop Prakovce“, musel som sa pousmiať, lebo na vedľajších sedadlách hrali robotníci mariáš a mládež sa hýbala v rytme so slúchadlami na ušiach. A to bol môj asi posledný

úsmev, lebo od tejto chvíle sa veci začali kaziť. Keď som sa na stanici Prakovce opýtal takých dvoch železničiarov, ako sa dostanem na Kloptaň, prezreli si ma podrobnejšie, ukázali mi smer a potom dodali: „Ale choďte len vždy po ceste, lebo na lesných chodníkoch budú vlci!“ A tak som sa chvíľu hral na geroja, ale potom som zmenil plány.

Časť tretia: Turistika na Kloptaň

Keď som za sídliskom hore na kopci žiadnu cestu nenašiel, vrátil som pekne nazad do Prakoviec, chytil autobus do Mníška, lebo odtiaľ vedie zelená turistická značka na horu Kloptaň. Druhá chyba. Autobus ma v Mníšku nad Hnilcom vyhodil na námestí a tunajší domáci o žiadnej turistickej značke nevedeli, zato ma poslali do neďalekej Smolníckej pily, odkiaľ sa vraj na Kloptaň chodí. A tak som asfaltkou, smerom na Smolník došiel až k pile, tu odbočil vľavo a po upravenej lesnej ceste sa vydal východným smerom cez dlhé údolie okolo idylickej riečky do lesa. Na oblohu sa začali naťahovať čierne mračná a keď sa, už v strmšom stúpaní, cesta asi piaty krát rozdvajila a ja som si jednoducho musel vybrať, či vpravo, alebo vľavo, pochopil som, že ak trafím na Klop-

taň, bude to viac, menej zázrak. Po dvoch hodinách stúpania sa na čarodejnicky bukový les zniesla čierňava, rozfúkal sa vietor a začalo snežiť. A keďže aj cesta sa začala krútiť doprava, smerom na Gemer, kdesi do Medzeva, rozhodol som sa na najbližšej odbočke zostúpiť nazad, smerom vľavo do údolia. A tak som po ďalších dvoch hodinách nakoniec šťastlivo zostúpil nazad do dediny, odkiaľ som pôvodne vyrazil. A pri pohľade späť som znova, aspoň zdola uvidel zasnežený vrchol Kloptaňa. Hold niektoré kopce sú ako ženy- aj keď sa roztrháte, neprijmu vás. Ešte, že záver tohto lesného dobrodružstva som strávil v útulnej krčmičke, kde sa dvaja miestni štamgasti najprv úplne vážne bavili na tému, či možno z kapusty urobiť víno a potom mi jeden z nich objasnil stupne alkoholizmu: Pivo. Pivo+ostré. Ostré. Víno. Čučo. „A keď kukneš v kupeľni do špičľa a maš modry nos, ta neotviraj dzvere, bo za nimi ce určice už čeka zubata!“ Dopil som čajík s rumom a vybral sa na železničnú stanicu. Vpravo od cesty, na malom moste som zazrel zelenú turistickú značku, čo vedie na Kloptaň. Takže nezúfajte, vám sa to určite podarí. A k tomu vám želim šťastnú cestu.

Michal Buza st.

Presun:	vlak SNV - Margecany, vlak Margecany - Gelnica
Celková dĺžka trasy:	Margecany - Gelnica 9 km, Gelnica - Prakovce 7 km, Prakovce - Kloptaň - Mníšek nad Hnilcom 14 km <i>spolu 30 km</i>
Prevýšenie:	Margecany 330 m n/m, Kloptaň 1 150 m n/m <i>spolu 820 m</i>
Čas prechodu:	pešo cca 6-7 hod

list čitateľa

O ČO TÝM UČITEĽOM VLASTNE IDE?

Poviete si: „Vyskočia už aj z konzervy...“ Učiteľia. „Zase nejaké pochody...“ Občania: „To sa im máli?“... Aj takto sa niektorí ľudia stavajú k pretrvávajúcej štrajkovej pohotovosti učiteľov na Slovensku. O čo tu vlastne ide?

Iniciatíva slovenských učiteľov od januára 2016 štrajkuje za požiadavky Slovenskej komory učiteľov ešte z minulého roka.

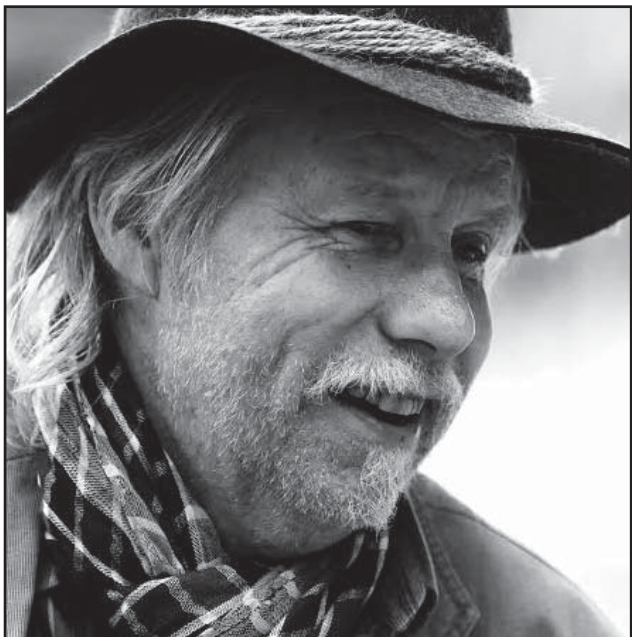

Iniciatíva vyzýva iba k naplneniu sľubov, ktoré boli v bývalom programovom vyhlásení vlády. Aj vy by ste žiadali, ak vám niekto niečo sľúbí a nedodrží. A zakrýva sa za vetu: „Veď som dal, koľko som mal.“ Poviete si: „A my? Predavači, zdravotníci, pracovníci trojsmenných prevádzok, úradníci, cestári... aj my chceme.“ Odpovedáme: „Áno, aj vy si zaslúžite...“ Každý slušný, pracujúci človek, ktorý vstáva do práce a vedie k tomu aj svoje deti, si to zaslúži... A učiteľia to deklarujú - pochodmi, bubnovaním, zvonením. Aj za vás ostatných. Učiteľia si berú vzor z ostatných demokratických krajín, kde sú pochody a demonštrácie časté, lebo demokracia znamená vládu ľudu, ktorú treba chrániť. Pokračujú v začatých aktivitách, lebo: Kedy, keď nie teraz? Kto, ak nie my zdola? Učiteľia vidia, že vy, ktorí pracujete a v Ústave SR čítate state o bezplatnom školstve, v septembri hlboko načriete do vreciek na pracovné zošity na rôzne predmety pre svoje školopovinné deti. Už na zápise do prvého ročníka sú poplatky rodičov. Poplatky pokračujú v rôznych formách. Školy dotujete aj vy, rodičia... O toto tu ide...

Investície do školstva, o ktoré žiada Iniciatíva slovenských učiteľov, sú na posilnenie mestských rozpočtov, ktoré dotujú školy, lebo zo štátneho rozpočtu do nich prúdi málo peňazí. O toto tu ide... Požiadavku zvýšenia platov učiteľov už podporilo mnoho nezávislých organizácií, vysoký komisár OECD, lebo učiteľia v Európe sú so svojimi platmi na chvoste. A vieme, že aj vy ostatní... O toto tu ide... Učiteľia cez odborové a stavovské organizácie boli prítomní na tvorbe programového vyhlásenia novej vlády v oblasti školstva. Pri týchto rokovaniach sa nedeclarovali len tri štrajkové požiadavky, ale naši zástupcovia predkladali konkrétne odborné návrhy na zlepšenie fungovania škôl pre vaše deti. Uvítali sme doterajšie ústretové rokovania so zástupcami ministerstva školstva a verili sme, že sa veci posunú správnym smerom – smerom k žiakom, k vašim deťom. Programové vyhlásenie vlády v oblasti školstva však prinieslo opäť sklamanie učiteľov. Preto boli v Bratislave opäť v uliciach. Učiteľia už teraz nemôžu cúvnuť. Naštartované činy treba dokončiť.

Mgr. Zuzana Hronová
za
Iniciatívu spišských pedagógov

spomienky na „starú“ Spišskú Novú Ves: PRVÉHO PIATY

A je tu znova. Nie, nebojte sa. Halleyho kométa to má k našej modrej planéte cez hlbiny vesmíru ešte dobrých 47 rokov, Ruskí zachvatčici i chrabrí bratia v zbrani z NATO majú momentálne veľa práce v Sýrii a podobných vojenských destináciách a ani Zuzana sa tak skoro nevráti, lebo ju po prechode bukovou mladinou hospitalizovali v Krompachoch na infekčnom. To len v neustálom kolotoči dvanástich mesiačikov, čo posedávajú okolo ohňa, odchádza na rok do zabudnutia prelietavý apríl a jarník

si oblieka prvý mesiac, ktorému ten ľahký krátky kabátik naozaj sekne - máj.

Keď sme s kolegom a našou kamaláskou Hankou sadli do auta, vyviezli sa kdesi za Hutu a potom cez lúku k opustenej horárni, v ktorej sa ešte držali posledné zvyšky minuloročného letného sena, chytil Zolo do ruky stebľa vysušených tráv, nasal do nosa tú fantastickú vôňu a pateticky, ako by som počul Karla Hynka Máchu, riekol: „A je tu máj. Mesiac lásky a pohlavných chorôb.“ Ale bolo ešte len tridsiateho apríla a na druhý deň sme už poslušne

šliapali cez mesto pod modrobielymi a červenými zástavami, lebo prvomájové šialenstvo velebilo sviatok pracujúcich a práce. Vtedy sme ešte ani netušili, že to heslo, pod ktorým vo februári štyridsať osem mrzli Gottwaldovci na Václaváku, sa dostane niekedy na pretras dňa, lebo jeho zmysel nám v časoch nulovej nezamestnanosti akosi unikol a neustálym pripomínaním cez stránke školenia sa i sprofanizoval: „Republice více práce, to je naše agitace!“

A tak moje dnešné spomínanie nebude o májových, alebo svätotajanských láskach, ale o tom, že popri otvorených srdciach, do ktorých tie lásky chodili snívať, sme mali vždy i plné ruky práce, ktorými sme im pred spaním natriasali prevoňané vankúšky.

Keď som sa niekedy na jeseň v roku 1973 vrátil z neúspešných pokusov vyštudovať na Farmaceutickej fakulte UK domov, otec ma zobral do Reštaurácie pod bránou, objednal u pána Mileca keyrum a potom ešte asi 6 rúnd a prvýkrát mi (s rumovým dychom) prehovoril do duše. K večeru potom prišla ku stolu moja mama, vyplatila vrchného, vzala nás oboch za golier a odviedla domov. A nestihol som ani poriadne vytriezvieť, keď som sa o dva dni hlásil do prá-

ce na Okresnom osvetovom stredisku u súdruha riaditeľa Nalevanka. Dostal som do ruky východonemeckú zrkadlovku Pentacon SIX TL a keď som prišiel s hotovými fotkami, bol som pasovaný za metodika pre foto, film, výtvarníctvo, názornú agitáciu a propagáciu so základným platom 1 760.- Kčs. Pod pedagogickou kuratelou troch Jožkov- Butelu, Daniela a Kopeckého som sa postupne zaučal do psychohygieny využívania pracovného času. Ozdobou tejto činnosti, okorenenej frázou: „Pracujúci predstierajú, že pracujú a štát predstiera, že ich za to platí“, boli služobné cesty po okrese, ktoré končievali v Helcmanovskom kaštieli, kde mali plzenské pivo, domácu tlačenu a čašníčky bývali priamo v hostinci na poschodí. A napriek tomu, alebo možno práve preto, že sme sa v robote vedeli (keď sa dalo) poriadne odviazať, ale aj (keď bolo treba) naplno zabrať, fungovali po celom okrese, v mestečkách i dedinkách kultúrne domy, ktoré bývali i v zime vykúrené, mali svojich, aspoň trochu zaplatených osvetárov a ľudia tu hrávali ochotnícke divadlá, bigbítové kapely, cimbalovky a disdzokejovia to rozbaľovali na čajoch, večierkoch a zábavách a na vlečkách traktorov sa po poli

natriasali prsia družstevníčok a červenožlté heslá „Ani zrna nazmar!“ A aj sa bojím napísať, že za dane, ktoré sme touto bohu a strane milou činnosťou, odvádzali štátu, fungovalo bezplatné školstvo a zdravotníctvo, mladomanželské pôžičky, podnikové byty, erohácke poukazy na rekreácie, vstupenky do divadla, na koncerty a športové podujatia a národ bol vďaka osvete nielen primerane vzdelaný, ale hlavne nadpriemerne kultúrny. A dvanásťka pivo v Modrej guli za tri koruny a ani kolegyne sa nehnali o štvrť po práci domov, aby stihli tristopäťdesiate pokračovanie akéhosi bezduchého seriálu.

Práve pozerám do svojho dôchodkového listu. Odvtedy som odpracoval (pochopiteľne aj so započítaním škôl), 45 rokov a 274 dní. Asi sa teraz pýtate, prečo o tom píšem. Lebo takéto a podobné osudy celoživotnej pracovnej činnosti a s nim súvisiacich pracovných návykov, majú skoro všetci dnešní siatnici. A tak im správy o úsilí znížiť nezamestnanosť pod magickú desať percentnú hranicu, pripadajú ako príbeh rozprávok Z tisíc a jednej noci, kde krásna Šehrezáda hovorí o chudákoch, ktorí od božieho rána nemajú do čoho pichnúť, hoci práce na zveľadňovaní tejto krajiny je

toľko, že by nezamestnaným na to nestačil ani dvadsaťštyri hodinový pracovný čas.

Len to by museli chodiť do práce. Často sa píše o tom, že „v tých časoch“ sa museli pracujúci zúčastniť prvomájového sprievodu. Nuž áno. Postávanie a čakanie na to, kedy sa súdruhovia pod portrétmi Marxa, Engelsa a Lenina vydrístajú na tribúne, kedy sa dav konečne v pochodovom rytme rozladenej dychovky pohne dopredu, kedy budete môcť odložiť na konci sprievodu zástavu, či heslo, bolo niekedy nekonečné. Ale keď si odmyslíme tieto utrpenia, bol prvý máj vždy naozaj dňom sviatočným. A dnes, v časoch, keď sa hráme na budovanie vyspelej kapitalistickej spoločnosti, si uvedomujem, že to bol i deň dôležitý a potrebný.

A okrem toho vo mne ostane 1. máj aj ako deň kedy rozkvitali orgovány, kedy lietali chrústy, kedy si sestričky z OÚNZ obliekali krátke modré minisukne, kedy sa pod listnáčmi v Madarasparku prelievala vôňa spišských párkov a kedy pena z piva stúpala do mozgu, až sa s prvým bozkom rozplynula na mliečnu dráhu teplej májovej noci.

A aj deň, kedy ste mali istotu, že druhého piaty neskončíte na Úrade práce.

Michal Buza st.

MOJ ŽIVOT S BIG NAMES V. - MACAU (pokračovanie)

Aj v dnešnom čísle Spišského Patriota vás Albín Medúz pozýva na exotické miesto. Ako člen Big Names mal možnosť vystupovať aj na ostrove Macau. A takto si na to spomína.

Macau je bývalá portugalská kolónia. Tak isto ako Hongkong, bola vrátená pod správu Číny, zachovala si však ekonomickú a kultúrnu nezávislosť. K Macau patrí aj ostrov Taipa, ktorý je rozlohou dokonca väčší ako samotný Macau, je však menej zaľudnený. Je tam niekoľko športovo-oddychových centier, golfových ihrísk, veľké obchodné centrá, safari, letisko a jeden z dopravných prístavov. Raj pokoja, športu a oddychu, uprostred zelenej džungle. Ale späť k Macau. Centrum starého mesta (ostrova) je prís-

ne chránená pamiatka, plná meštiackych domov v spleti námestí a úzkych uličiek, kostolov, postavených v španielskom štýle. Zrúcanina jezuitského kostola sv. Paula, z ktorého zostalo len predné priečelie a zakonzervované základy sú hlavnou atrakciou tohoto ostrovného štátu. Hneď vedľa je Museu de Macau, vybudované zo súkromných zbierok doktora Sun Yat-Sena v roku 1935.

Keďže sme na obhliadku mali len jeden deň, prenajali sme si sprievodcu, aby nám poukazo-

val tie najzaujímavejšie miesta. Alexander, urozprávaný, ale vzdelaný Rumun narodený v Bukurešti, žije v Macau už viac ako desať rokov. Aby dostal občianstvo, oženil sa s domácou dámou, Portugalčankou a za nič na svete by sa už do Európy nevrátil. Zaviedol nás na miesta, kam sa bežný turista nedostane. Napríklad do priestoru starého prístavu, ktorým prechádzali pred viac ako štyristo rokmi „pristáhovalci“ z pevniny, Číňania. Museli v prístave nechať svoju „vieru“, lebo ostrov bol prísne katolícky. A tak na strmom pobreží postupne vznikol komplex modlitební, zasvätený rôznym božstvám. Je to zvláštne duchovné miesto, plné pokoja a mieru, kam chodí meditovať už len hŕstka Číňanov, na mape ho nenájdete.

Bežných turistov viac zaujíma „nová“ tvár mesta. Na rozdiel od Hongkongu je Macau mestom hazardu. Je tu viac a väčších kasín ako v ktoromkoľvek americkom meste. Najviac ma ohúril komplex hotela Venetian, kde na prvých dvoch

poschodiach boli hracie stoly a hracie automaty, na ďalších dvoch boli vodné kanály v podobe Benátok, s kópiami domov, v ktorých boli obchody svetových značiek, so spievajúcimi gondoliérmi a modrou oblohou nad hlavou, kde plávali v popoludňajšom svetle obláčiky, hoci vonku už bola tma. Otrásny gýč so všetkým, čo k tomu patrí. Viezol som sa po „točítých“ pohyblivých schodoch na poschodie a zaklopal som na jeden mohutný „mramorový“ stĺp. Ozval sa dunivý zvuk. Všetka táto pompéznosť je z lepenky. A majitelia týchto komplexov urobia všetko preto, aby ste svoje peniaze nechali u nich.

Napríklad v City of Dreams si môžete pozrieť vystúpenie Dancing Water Theatre s množstvom tanečných a cirkusových prvkov, farebných fontán a gigantickej lode, ktorá pred vami vyrastie z vody. Pasťva pre oči, ale nič viac.

Iný zážitok je pohľad z vrcholu Macau Tower, plošiny veže vo výške 338 metrov, na západ

slnka, strácajúceho sa vo večernom opare nad čínskym pobrežím. A keď máte chuť a peniaze, môžete si z tej výšky skočiť bandžidžamping, alebo sa poprechádzať po okraji vyhládavej veže bez zábradlia, pod dozorom skúsených vodcov. Zážitok letiaceho tvora som radšej prenechal mladším kolegom.

Keď sme sa neskoro v noci vrátili loďou do Honkongu mys-

lel som na tých z kolegov, ktorí tvrdili, že na ostrovoch v Macau niet nič na obdivovanie a využili voľný deň na odpočinok. Nemyslím si, že tých sto eur, čo ma tento jednoduchý výlet stál, boli zbytočne vyhodnené peniaze. Pevne verím, že sa na tento ostrovček, sotva 3 x 6 km, s prevažne európskymi obyvateľmi (necelých štvrtí milióna), vrátim, ale už pracovne.

Albín Medúz

naše talenty:

Majka si zahrala v známych slovenských seriáloch a filmoch UMELECKÝ SEN S ŇOU ŽIJE CELÁ RODINA

Mária Olejníková spievala, recitovala a tancovala už od škôlkárskych čias. Vážnejšie úspechy i občasné sklamanie prišli na základnej škole. Majka si zaspievala v okresnom kole súťaže Slávik Slovenska. „Doprevádzal ma Marián Kamenický, skvelý akordeonista. Na javisku sme sa nepochopili a namiesto opakovania slohy, som ostala ticho. Keď videl, že som ticho, dokončil a prestal hrať. Vtedy som ja začala zasa spievať, a to vyvolalo v publiku smiech, potlesk, a zároveň koniec môjho vystúpenia a aj šance

na úspech. Rozplakala som sa. Pred odchodom domov ale za mnou s ponukou prišiel pán učiteľ Anton Šterbák, aby som k nemu prišla do ZUŠ-ky. Nastúpila som na akordeón,“ rozprávala o svojich začiatkoch.

Majka ako dieťa trávila skoro každé jedno popoludnie v ZUŠ-ke. Mladučká umelkyňa časom presedlala z hudby na herectvo. Zahrala si v Spišskom divadle, no navštevovala aj Divadelné štúdio Ivy Liptákovej v Dome Matice Slovenskej. Tancovala a spievala vo folklórnom súbore Čačina. Po maturite na gymnáziu, začala študovať herectvo na Akadémii umení v Banskej Bystrici.

Majka ovláda niekoľko hudobných nástrojov. „Ovládam akordeón, rada si zabrnkám na drumblu a zvládnem aj triangel, tamburínu a ozvučné paličky.“ Mladá talentovaná dáma má už bohaté skúsenosti aj s televíznou kamerou. „Vo filme *The Last legion* som sa osobne stretla a zhovárala s hercom Benom Kingsleym, účinkovala som v dokumentárnych cykloch *O závislostiach na STV*, neskôr v *Paneláku*, *Rodinných prípadoch*, v seriáli *Chlapi neplačú*, či filme *Mareka Ťapáka - Tanec medzi črepinami*.“

Po skončení vysokej školy Majka odišla na 6 mesiacov do Japonska, kde spievala v skupine Matsuo band. Hneď po návrate začala hrať v zájazdovom divadle

HarryTeater. „V súčasnosti hostujem v DJGT vo Zvolene a v Štátnej opere v Banskej Bystrici,“ uviedla. Angažuje sa aj vo folklórnom súbore Urpín v Banskej Bystrici. Spolupracuje s ľudovou hudbou Slančíkovci. „Účinkujem na ich dvoch CD nosičoch.“ Naspievala množstvo detských piesní a šansónov, no robí aj divadlo pre deti. Proste neobyčajne šikovná a aktívna baba.

Pre Máriu Olejníkovú je najväčšou odmenou, že robí prácu, ktorá ju baví. „A baví aj ľudí, pre ktorých to robím. V každom človeku, ktorý odchádza z divadla, kina, od rádia, alebo televízie chcem čosi zanechať. Pocity, spomienku, myšlienku, úsmev,“ odvetila. S Majkou žije celá rodina jej umelecký sen. „Pomáhajú a fandia mi, ako sa len dá, za čo im ďakujem. Mám najlepšiu rodinu na svete.“ sim

MAJKA ŽIJE V RAKÚSKU. OPATROVANIE JE PRE ŇU PRÁCA SRDCOM

Novovešťanka Mária Blašková už 4 roky pendluje medzi Spišskou Novou Vsou a rakúskym mestom Innsbruck. V Rakúsku opatruje chorých a bezvládných ľudí. „Túto prácu a krajinu som si vybrala hlavne kvôli podmienkam, aké Rakúsko v tejto pracovnej oblasti ponúka. Rozhodnutie ženy - matky odísť od rodiny sa nerodí ľahko. Zavážil najmä finančný prínos pre rodinu a možnosť čiastkeho cestovania domov,“ vyznala sa Majka.

Ešte pred odchodom musela mladá matka, podobne ako stovky jej podobných žien a mužov, absolvovať opatrovateľský kurz a dva roky študovať na zdravotnej škole. Ako sama priznala, na začiatku bola jej nemčina chabá. „Bývala som v dome, kde bola v prenájme mladá rodinka. Keď som ich začula rozprávať, s hrôzou som si uvedomila, že som im nerozumela ani slovo. „Tak tento dialekt ja veru neprelúskam“, pomyslela som si. To som však vtedy ešte netušila, že táto mladá rodinka pochádza z Gruzínska a zhováraja sa po svojom,“ prezradila s úsmevom. Na mladú Novovešťanku sa však nemčina rýchlo „nalepila“ a dnes je už v tomto svetovom jazyku profík. Prvou Majkinou „babkou“ bola Tirolčanka, ktorá je už dnes v nebičku.

Od prvej chvíle jej prirástol Innsbruck k srdcu. „Je to veľké, kozmopolitné, starobylé mesto, a zároveň tak čulé a živé. Keďže sa tam v roku 1964 a 1976 konali Zimné olympijské hry, je plné turistického ruchu. A panoráma vysokých skalnatých brál, ktoré sa týčia okolo mesta iba umoc-

ňujú jeho nádheru. Počas adventu vás tu ohúri vianočný stromček. Je to okúzľujúci a jedinečný křišťálový strom - 17 metrov vysoká pyramída zo skla - posiatá 90 000 Swarovského křišťálmi,“ priblížila.

Majka vysoko hodnotí aj rakúsky sociálny systém. Chorí a starí ľudia majú nárok na rôzne príspevky od štátu. „V Rakúsku sa dbá na opateru doma. V prostredí, kde starý človek žije a dôverne ho pozná. Takúto opateru by som určite dopriala aj našim starým a nevládnym ľuďom,“ povedala. Okrem fungujúceho sociálneho systému sa sympatickej Novovešťanke páčia upravené široké lány polí v okolí mesta. „Všade to tam vonia obilím. Je tu využitý každý kus zeme,“ doplnila. Rakúšania venujú veľkú pozornosť aj deťom a do-

máim miláčikom. „Je tu množstvo ihrísk, či parkov pre psov. Rakúsko má aj úžasnú vybavenosť základných škôl a úroveň nemocníc. Takisto oceňujem, že chodníky, cesty, budovy, či stanice sú bezbariérové riešené,“ vymenovala pozitíva Rakúska. Našej rodáčke veľmi zachutila aj rakúska kuchyňa. „Ja som skôr na sladké. Milujem originál viedenskú jablkovú štrúdlu, alebo sacharovu tortu a k tomu wiener melange (čierna káva s horúcim mliekom a mliečnou penou navrchu). Samozrejme mám rada aj wiener „šnicel“. Je vyklepaný tak natenko, že zaberie celý tanier,“ ozrejmila jeho tajomstvo.

Aj po štyroch rokoch však znáša Mária odchody z domu ťažko a nevie si na ne zvyknúť. Chýbajú jej tie bežné, a pritom vzácné každodenné chvíle s rodinou. „Vážim si svoju rodinu, že sa dokázali prispôsobiť. Vážim si aj tých, ktorých opatrujem a túto prácu mi umožňujú. My, ako opatrovatelky nahrádzame starému človeku niekedy absentujúcu rodinu. Stávame sa akýmsi svetlejšim článkom v ich samote. Dávame im znovu pocit nájdania sa, užitočnosti. Opatrovateľstvo je o venovaní pozornosti starým ľuďom, ktorí už nemajú bližšieho človeka. Je to „práca srdcom“. Mária sa do rodnej Spišskej chce opäť natrvalo vrátiť. „Práca ma baví, teší a Rakúsko mám rada. Čím dlhšie som však preč, tým viac mám v obľube naše mesto a náš kraj a veľa o ňom rakúskym priateľom hovorím,“ dodala.

sim

fotoreportáž:

Večerná Spišská Nová Ves

SPIŠSKÝ PATRIOT ŽIARIL NA NOVINÁRSKÝCH MAJSTROVSTVÁCH SLOVENSKA

Z poverenia Slovenského stolnotenisového zväzu sa v Považskej Bystrici uskutočnil už jubilejný 20. ročník Majstrovstiev novinárov v stolnom tenise. Usporiadal ho TTC Považská Bystrica a náš mesačník po roku opäť zabodoval.

Spišský Patriot reprezentovali na Považí bratia Buzovci, mini-výpravu zo Spiša dopĺňal dlhoročný redaktor agentúry SITA Daniel Šarga. Novovešťania demonštrovali, že to za zelenými stolmi vedia a v Považskej Bystrici predviedli celkom slušnú medailovú žatvu. Náš športový redaktor Oliver Buza ukázal, že o tomto športe vie nielen písať, ale dokáže ho aj na solídnej úrovni hrať. Stal sa najúspešnejším novinárom majstrovstiev SR s bilanciou 2 zlaté (štvorhra muži, mix) a jedno striebro (dvojhra muži). Jeho brat a náš fotograf Michal sa môže popýšiť kompletnou medailovou zbierkou. Bronz

bral v dvojhre, striebro v mixe a zlato vybojoval so svojim bratom v štvorhre. „Opäť to bola skvelo organizovaná akcia, za čo patrí obrovská vďaka dlhoročnému organizátorovi Milanovi Podmanikovi, ktorý dokázal za tie roky urobiť z tohto podujatia už takmer legendárnu akciu, na ktorú sa každý rok teší čoraz viac slovenských žurnalistov. Mňa veľmi teší, že sme spolu s bratom skompletizovali zlatý považskobystrický štvorhrový hetrik. Vo finále dvojhry som mal za súpera uznávaného športového moderátora z RTVS Maťu Šeda, ktorý doteraz absolvoval všetkých 20. ročníkov a až v tomto okúsil pocit výhry,

ktorú som mu úprimne doprial, i keď si ju za stolom vybojoval úplne sám. Toto podujatie však nie je len o športe, stretne sa tu stále skupina priateľov, ktorí sú na rovnakej vlnovej dĺžke. Bolo skvelé byť opäť s nimi,“ zhodnotil úspešné podujatie Oliver Buza.

Výsledky
Dvojhra muži: 1. Martin Šed'o (RTVS), **2. Oliver Buza (Spišský patriot), 3. Michal Buza (Spišský patriot)** a Matúš Čunderlík (RTVS).
Dvojhra ženy: 1. Eva Pokorná (RTVS), 2. Lucia Muthová (Allianz Slovenská poisťovňa), 3. Vlasta Konečná (Katedra

marketingovej komunikácie FiF UK Bratislava) a Zuzana Muthová (voľná novinárka).
Štvorhra muži: **1. O. Buza, M. Buza,** 2. Anton Martaus (TV Považie), Martin Kováčik (Pravda), 3. Roman Uhlík (SITA), Miroslav Antol (Šport) a Tomáš Medveď (Mužstvo futbalových zázrakov), Robert Fera (JOOLA Slovensko).
Štvorhra ženy: 1. Pokorná, Konečná, 2. Z. Muthová, L. Muthová, 3. Michaela Conzárová (femme.sk), Viera Vaclavková (Život) a Miriam Žiaková (JAVYS), Daniel Grácová (TV Bratislava).
Zmiešaná štvorhra: **1. O. Buza, L. Muthová,**

2. M. Buza, Z. Muthová, 3. Martaus, Grácová a Anton Iglár (RTVS), Pokorná.
Dvojhra bardi (nad 70 rokov): 1. Aleš Pohořal (Meri-

krížovka

Federico Fellini, talianský filmový režisér : „TAJNÍČKA 1, TAJNÍČKA 2, TAJNÍČKA 3 sú len literatúra. Ich napĺňanie je vecou neočakávaných TAJNÍČKA 4, TAJNÍČKA 5 “.

Autor: Albín Medúz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A																				
B																				
C																				
D																				
E																				
F																				
G																				
H																				
I																				
J																				
K																				

Vodorovne: **A:** športový pohár, trofej - nervové vlákno - kompaktný disk - podmieňovacia spojka - ľudoop - nočný vták - opoj alkoholom. **B:** anglický spisovateľ, so skratkou mena Alan pred menom - obyvateľ Poľska - záclonky - telocvičný prvok. **C:** slovenský politik (KDH) - TAJNÍČKA 3 - stupaj. **D:** stotožnil sa s postavou - chobotnatec - pozlaciť - priestor. **E:** červený po nemecky - ovocie po nemecky - TAJNÍČKA 5 - rímsky boh lásky - predložka. **F:** súčasť umelých vlákien - nafúknuto - živé talizmany. **G:** dvojhlavý sval na ruke - chemický prvok, jód - hudobná skupna, skratka - je, jestvuje, po latinsky - skasať, po česky. **H:** čakal, po česky - Občianske Združenie, skr. - TAJNÍČKA 1 - obnovený transportér, skr. - známy slovenský herec (panelák). **I:** N, foneticky - doba - trhá, básnický - staroegyptská bohyňa, božie oko - osobné zámeno - nedobrí - Bróm, ch. značka. **J:** značka auta - letci - medz.označ. Holandska - utká nanovo - strana. **K:** prezývka Američanov - povrazy - mužské meno - patriaca Tatiane.

Zvisle: **1:** samec kozy - malé vtáčiky. **2:** daj ruky od seba - pracuje s pluhom - zápor. **3:** TAJNÍČKA 2 - staroslovanské osobné zámeno. **4:** neľuká - balkánsky liehový nápoj. **5:** oslavná báseň - staršie označenie aut okresu Bratislava - pláva, po česky. **6:** hrob, básnický - miestopánovník - dvojhlásky. **7:** lysovaný reliéf - rúbaj - pozýval. **8:** tehla, po česky - fáza Mesiaca - staršia značka elektrospotrebičov. **9:** darovalo - priši navyše - v, po latinsky. **10:** opytovacie zámeno - krásna. **11:** pracuj s kosou - zahusťila. **12:** značka nemeckých aut - stredisko zahraničného obchodu OTEX, foneticky - platina, ch. zn.. **13:** predložka - bodavý hmyz, množné číslo - modliť sa, po latinsky. **14:** snívať - úrad, po nemecky - ukazovacie zámeno. **15:** rieka v Rusku - mastivo, tuk - ozn. aut okr. Trenčín. **16:** krik, expresívne - symetrála - šmýkajúca sa. **17:** známe bratislavské divadlo - sila. **18:** TAJNÍČKA 4 - búchaj. **19:** pravoslávni kňazi - útok - nákupný poukaz. **20:** Irenka, domácky - vydavateľka.

Pomôcky: AMT, AN, A POE, ARIPLEN, ASESOR, BICEPS, EST, IOD, IRIS,OBST, OKA, ORA, YENKEE.

recepty do starej macere

ŽELENE FIZOLKI NA ČERVENEJ HOVEDZINKE

V živoce to už je tak, že daftere veci su jedno-duhe a daftere zaš zložite. Tipickim prikkladom je manželstvo. Kedz do neho vstupujece, stači, že znace povedzec to kuzelne slovičko, ano. Jak še aľe rozvadzace, ta nĚstači povedzec, Ěe, na sudze scu vekksinu znac aj Ćemu a kedz še viacnu pikantne okolnosc, ta ešči aj kedi, dze, keľo razi a s kim. A tak to je aj v kuhuĚi. Dakedi stači varic ľem pejc minuti (napriklad Ćaj), dakedi stojice od rana pri šporheľce a až o dvanastej še ukaže, či Ěe zbitoĆne. Ja dĚeška ponukam jedlo fajne, ĚenaroĆne na Ćas a najľepši, jak na Ěeho pozvece ženu, s ľteru sce še pred dzešacimi rokami uspešne rozvedli.

Co vam treba?

šumne spomjenki na manželstvo, rozumnu ex, mladu hovedzinku, oľej, soľ, mľeti peper, grul'e, žeľenu fizolku a keĆup, abo tatarku

Jak postupujece?

Exmanželke pošlece pozvanku na oslavu dzešateho viroĆja rozvodu s fotografickim motivom poľnej cesti, ľtera še rozhadza na dve strani, na obzore zo zapadajucim slunkom. Dve hodzini pred jej prihodom ĚezapomĚnice vipratac z bitu frajerku a vivetrac. Kedz še podarilo a frajerka sice pinda, aľe už vo vlastnim bice, možece začac s pripravu slavnostnej večeri.

Mladu hovedzinku, najľepši rošťenku, narežece na kanta (ľem preboha Ěe po dľužke) na das centimetrovo platečki a jemĚe z opaĆnu stranu noŹika rozklepece. Osoľice a posipece s Ćarnim peprom a odloŹice aj z denkom dagdzi nabok. Potimkaj ošupece grul'ki, narežece na rezanečki, das pol centimetra hrube a nasipece na suhu rentu, naj kušĆiĆko obshnu.

Zaklad mace pripraveni a žebi bul aj falat srandi, ta veŹnece do ruki papir „Návrh na rozvod“ a preĆitace, jake somarini sce tam mušeli napisac, žebi slavnĹ sud uznal, že tak to daľej medzi vami a odporkiĚu Ěejdze. Ja še už na začatku furt šmejem, bo na tľaĆive vipadlo v nadpise jedno pismenko a tak Ćitam: VEC: Rozvodové onanie. A aj daľej to je zabavne, bo kediškej vas rozvjedli, ľem kedz vam to Ěeklapalo abo f spalĚi, abo v kuhuĚi, jak sam predseda senatu hvarel: „Rozluka od loŹe a od stolu“. Kim spominace, jak to bulo na „loŹi“ a rozmišľace, jak to budze s tim stolom, dajce varic v slanej vodze na malim ohĚu žeľenu fizolku. Jak exmanželka zabrinka, otvorice dzvere, pomožece s kabatom, (ľem naj še Ěevizľeka daľej), posadzice ku stolu, naľejece dva deci Ćerveneho, pušĆice hitofku zo šezdešatic rokoch a kim Sychra zacahuje „Len bez ženy, mōže byť Ćlovek blaĚený a preto ja sa nikdy ženit' nebudem“ zakurice pod dvoma tefalkami. Na jednu poloŹice hovedzinku, na druhu grul'ki-hranolki a peĆece na rozpaľenim oľeju. Mesko po dvoch minutkoch obracice, hranolečki preľuftujece, žebi še Ěelapiľi ku dnu. Ku koncu hovedzinku kus zakrijece a scahĚece oheĚ a jak su grul'ki šumne švetlohĚede dace na taĚer mesko, poľejece zo šĆaviĆku, hranolki viberece najsamperľši na servitku, žebi sce vicahali oľej, potim na taĚer a až teraz ich posoľice. Ostava poloŹic na mesko paru kuski ocedzene žeľene fizol'ki, pridac na kraj keĆup, abo tatarku a zavinišovac exmanželke z prilēitosci dzešateho viroĆja, naj še doŹije ešči najmĚnej troch daľšich manželoch.

A tu aj ziscice, či je vaša ex na vas ešči furt nasrata, abo ju to už prešľo. Jak pohvali hovedzinku, že je meka, hranolki, že maju spravnu barvu, fizolki, že Ěesu rozvarene a keĆup že je bizovĚe jemĚe palivi, ta už sebe možece uŹivac. Jak aľe vľeje do sebe ešči daľše dva deci a spita še, dze su alimenti na dzeci za ostatne tri roki, ta ziscice, že daftere veci v živoce su ešči furt zložite.

Bo jak hvari klasik:

DAFTO ŠEDĚNE DO KARĆMI DAFTO ĽEHĚNE KU ŽEĚE
PERĽŠI LASKU PREPIJE DRUHI ZO ŠERCA VIŽEĚE

Michal Buza st.

ČREPINKY ZO SPIŠSKONOVESKÝCH ARÉN

Hokej

Už v piatok 6. mája 2016 štartuje šialenstvo, na ktoré sa teší snáď každý hokejový fanúšik na Slovensku. V Moskve a Petrohrade sa totiž uskutočnia MS v ľadovom hokeji a nás teší, že v záverečnej nominácii Zdena Cígera sa ocitli až piati Spišiaci. Dres s dvojkrížom na prsiach budú v Rusku potíť brankár Július Hudáček, obranca Mišo Sersen a trio útočníkov v zložení

Libor Hudáček, Paľo Skalický a Martin Bakoš. Situácia mohla byť zo spišského pohľadu ešte radostnejšia, záverečný rez kádrom však neprežil Adam Jánošík. No i tak je spišská stopa v národnom tíme výrazná. Držme teda našim chlapcom v Rusku palce.

Futbal

Futbalisti FK Spišská Nová Ves tvrdo bojujú o druholigové prežitie v Doxxbet lige. S aprílom však príliš spokojní byť nemôžu. V jeho úvode podľahli na domacom trávniku Tepličke nad Váhom 1:2, bodovo sa nepresadili ani na pôde momentálne posledného klubu tabuľky, keď v Rimavskej Sobote prehrali 1:3. Následne Spišiaci v derby podľahli Popradu smolne 2:3, no výkon prezrádza, že Novovešťania idú hore. To plne potvrdili v Haniskej, odkiaľ si odviezli vysokú a hlavne dôležitú výhru 5:0. Verme, že futbalový máj priniesie bodový raj, ktorým naši futbalisti definitívne potvrdia účasť v druholigovej elite. Z posledných

štyroch zápasov odohrajú až tri doma (14. 5. Rimavská Sobota, 21. 5. Poprad, 28. 5. Haniska) a určite budú potrebovať vaše hlasivky a podporu.

Karate

Už sme si akosi zvykli, že karatisti KK Iglow žnú na regionálnych či slovenských šampionátoch jeden úspech za druhým. Je to odrazom tvrdej práce všetkých zainteresovaných v klube, a preto nás už neprekvapilo, keď nám do redakčného mailu dorazili výsledky z Majstrovstiev sveta z poľského Bydgoszczu. Na svetovom šampionáte reprezentovalo svoju metropolu, aj Slovensko, 10 borcov a pri brehoch rieky Visly sa rozhodne nestarali. Titulom „majster sveta“ sa od apríla môže pyšiť Sára Krivdová (12 – 13 r., do 52 kg, WKF kumite), Maroš Janovčík (12 – 13 r., do 56 kg, Shobu Ippon kumite) a Jakub Černický (12 – 13 r., do 38 kg, WKF kumite). Stříbro brali Sára Krivdová (12 -13r., do 52 kg, ShobuIpponkumite) a Maroš Janovčík (12 -13r., do 56 kg, WKF kumite). Bronz si na krk zavesil Šimon Javorský (12 -13r., do 50 kg, WKF kumite). Navyše tím v zložení Černický Jakub, Černický Juraj, Janovčík Maroš a Javorský Šimon nemal v kumite 12 - 13-ročných na svete konkurenciu. A aby ste nemali „zátvorkový“ chaos z disciplín, v ktorých dominovali

borci KK Iglow, tak dodávame, že WKF kumite je kontaktný boj na viac kôl a Shobu Ippon kumite je kontaktný boj, v ktorom rozhoduje tzv. rýchla smrť. Majstrovstvami sveta sa však aprílová medailová žatva novoveských karatistov rozhodne neskončila. V Poľsku sa našim mládežníkom v bielych kimonách zjavne zapáčilo a na svetom pohári v Lodži získali Spišiaci 2 stříborné (Černický Jakub a tím KK Iglow kadetky, kumite) a 4 bronzové medaily (Krivdová Sára, Zimnikovalová Zoja, tím KK Iglow kadeti kumite a tím KK Iglow chlapci U14 kumite). Skvelý apríl vyvrcholil 3. kolom slovenského pohára detí a žiakov v Myjave a 4. kolom žiackej ligy VUKABU v Starej Ľubovni, kde KK Iglow Spišská Nová Ves opäť potvrdil svoj vysoký kredit. Na kopaniciach zo 41 prihlásených klubov z celého Slovenska obsadil výbornú 6. priečku, jeho zverenci získali 4 zlaté, 6 stříborných a 5 bronzových medailí. V Ľubovni brali mladé spišské nádeje až 22 kovov.

Plávanie

Už po dvanásty raz zorganizovali plavci Plaveckého seniorského klubu Spišská Nová Ves (PSK SNV) „Majstrovstvá mesta v plávaní seniorov“. Záujem v tomto ročníku prejavilo 27 mužov a 13 žien. Plávali sa 3 disciplíny,

muži mali možnosť zmerať si čas na 50 m voľným spôsobom, 100 m prsia a 200 m voľným spôsobom, ženy zase na 50 m voľným spôsobom a 100 m prsia. Obe pohlavia súťažili v štyroch vekových kategóriách, pričom rozhodujúci bol rok narodenia. O výsledky až tak nešlo, v mestskej plavárni sa stretla generácia plavcov, ktorá miluje tento šport, čo ocenil aj predseda PSK SNV Ladislav Ruttkay. „Mestské Masters organizujeme radi a je to jedna z našich pravidelných činností. Teší ma, že to robíme nielen pre seba, ale hlavne pre druhých. Prihlásiť sa môže ktokoľvek a štartujúci sa rok čo rok aj obmieňajú. Iste, máme stabilných plavcov, ktorí si chodia zmerať svoje výkony, ale táto akcia nie je len o výkonoch a časoch. Ide o to, zašportovať si a urobiť niečo pre svoje telo. Chodia sem plávať však aj bývalí aktívni plavci a v tomto ročníku sme zaznamenali nový rekord podujatia, keď Igor Murko zaplával na 50 m voľným spôsobom čas 26,00 s. Počet štartujúcich tento rok dosiahol číslo 40, čo sa už viac rokov opakuje. Sme radi, že sa mestské MASTERS stali pravidelnou akciou ľudí, ktorí sa na ňu tešia, ale na druhej strane badať aj nové tváre. A to nás zaväzuje.“ O akcii Spišský Patriot informoval práve novopečený rekordér spišských plaveckých dráh Igor Murko.

Florbal

V kanadskom meste Belleville sa v dňoch 4. – 8. mája uskutočnia juniorské MS do 19 rokov vo florbale a vďaka výborným výkonom a výsledkom v FbK Kométa Spišská Nová Ves sa do 20 – člennej nominácie dostali aj dve sesterské duá zo Spiša. Nominácia sestier Hudákových až takým prekvapením nie je, švedlárske kométy reprezentovali Slovensko už aj na seniorských MS. Radosť však vypukla v Mníšku nad Hnilcom, bezsenné májové noci určite čakajú rodinu Grossovcov. Ich dcéry Viktória a Klára sa budú snažiť zo všetkých síl vylepšiť si predminuloročné 5. miesto, ktoré Slovenky uhrali na MS, ktoré sa konajú každé 2 roky v Poľsku. Sestrám Grossovým, ako i svojej dvojčičke Kristíne však napokon nepomôže supernova našej extraligy a suverénna víťazka jej kanadského bodovania Paulína Hudáková. Tej účasť na MS znemožnilo zranenie, ktoré si podľa lekárov vyžaduje dvojmesačnú pauzu. „Spoluhráčkam budem držať palce aspoň doma na diaľku. Pevne verím, že aspoň do slovenských majstrovstiev junioriek budem zdravotne fit a titul spredu roka obhájime. Som z toho smutná, že necestujem, ale na druhej strane ma teší, že z nášho klubu je v nominácii sestra Kristína a sestry Grossové,“ skonštatovala Paulína. Oliver Buza

Florbalové kométy vystrelili do stříborného neba, tréner túži(I) po zlate

dokončenie zo str. 8

a dievčatá mi takto dali najkrajší darček k narodeninám, ktoré som v ten deň mal. Najhorší zážitok je tiež spojený s finále. V treťom a štvrtom zápase sme nedokázali zvíťaziť, naopak prehra v oboch zápasoch o jeden gól bola veľmi krutá vzhľadom na predvedený výkon a nasadenie počas celej sezóny.

Kľúčovými hráčkami tímu bolo spomínané trio sestier Hudákových a Grossovej. Hlavne švedlárske dvojčičky boli na neudržanie a určite sa im po sezóne ponuky priam sypú. Je v silách Kométy udržať si tieto kométy?

V tomto smere mám pre našich priaznivcov výbornú správu. Dvojčičky Hudákové odohrajú minimálne ďalšiu sezónu v Kométe, vzhľadom k tomu, že budú v maturitnom ročníku. Po skončení strednej školy sa uvidí, aké ponuky dievčatá dostanú zo zahraničia

a čo budú ich priority v ďalšom živote. Samozrejme, záleží aj na tom, ako sa všetky tri strany dohodnú.

Ciele teda pre ďalšiu sezónu budú asi vysoké...

Určite chceme ísť o krok vyššie, čo v našom prípade znamená finále s úspešným koncom a následne si zahrať ligu majstrov. Každé iné umiestnenie bude brané ako neúspech, čo nás už od tejto chvíle dostáva pod tlak, s ktorým sa budeme musieť vysporiadať. Cestou k vytúženému titulu by malo byť začlenenie mladých šikovných hráčok do družstva, ktoré túto sezónu ešte nemohli kvôli veku nastupovať v súťaži žien. Mal by tak vzniknúť kompaktný tím s minimálne desiatimi výbornými hráčkami, ktorý bude konkurencieschopný a hlavne vyvážený fyzickými silami oproti súperom aj v prípade chorôb a zranení počas celej sezóny. Taktiež sa uvažuje

o prestupe niektorých starších hráčok z iných klubov do Kométy, ktoré o to prejavili záujem, ale to je ešte vec rokovani so zainteresovanými. Na záver by som chcel poďakovať všetkým hráčkam za prácu, ktorú počas sezóny vykonali a za vynaložené úsilie a sebazapretie v mnohých zápasoch, keď nastupovali so zraneniami. Želám im skoré doliečenie a, samozrejme, úspechy ešte v tejto sezóne, ako na reprezentačnej úrovni, tak aj na klubovej. Veľké poďakovanie patrí aj celému realizačnému tímu, ktorý robil pre družstvo, čo bolo v jeho silách a, samozrejme, našim fanúšikom, ktorí nás hlavne v play-off hnali vpred, za čo sme im vďační. Poďakovanie patrí aj všetkým, ktorí nás podporili finančne alebo materiálne, resp. tréningovými priestormi, lebo bez týchto dôležitých detailov by sme neboli tam, kde sme. Ešte raz ďakujem všetkým. Oliver Buza

Florbalové kométy vystrelili do strieborného neba, tréner túži(I) po zlate

Spišská Nová Ves neprežíva práve najúspešnejšie športové obdobie. Hokejisti nepostúpili do play – off 1. ligy, basketbalisti nedokázali vyhrať ani jeden zápas základnej časti a futbalisti bojujú o prežitie v druhej najvyššej slovenskej súťaži. Najúspešnejším novoveským tímom sa tak v extraligovom ročníku 2015/16 stali florbalistky FbK Kométa Spišská Nová Ves, ktoré vyhrali základnú časť florbalovej extraligy a napokon postúpili do finále, kde po tuhom boji napokon podľahli Pruskému. O striebornej medailovej púti sympatických „komét“ sme sa porozprávali s trénerom a podpredsedom FbK Jozefom Gregom.

Vráťme sa ešte na chvíľu k finálovej sérii s Pruským. Prečo vám na krku napokon viseli „len“ strieborné medaily?

S odstupom času sa na finále pozerám ako na najväčší úspech Kométy za osem rokov existencie klubu, aj keď sme reálne na zlato mali. Finálová séria bola veľmi vyrovnaná, o čom hovoria aj tesné výsledky všetkých odohraných stretnutí. Zlato sme mali na dosah, bohužiaľ nebolo nám súdené v tomto ročníku na neho siahnúť. Rozhodujúci zlom prišiel v treťom zápase na súperovej palubovke, ktorý sme nedokázali dotiahnuť do víťazného konca. Po druhej tretine sme viedli 3:0 a nakoniec sme podľahli minútu a pol pred koncom po úspešnom nájazde súpera 3:4. Verím, že keby sme tento duel zvládli, tak by sme titul získali. Vo štvrtom zápase sme sa celý čas doťahovali na súpera, bohužiaľ psychický tlak, smolná prehra z predošlého dňa a výborný výkon súperovej brankárky nám nedovolil otočiť zápas, ako tomu bolo na domácej palubovke v zápase č. 2. Opäť sme ho prehrali o gól, čo znamenalo, že v tejto sezóne sme na to vysnívané zlato nedosiahli.

Kométa má však napriek tomu za sebou famóznú sezónu. Ako by ste ju zhodnotili?

Sezónu 2015/2016 hodnotím v globále ako najúspešnej-

šiu v histórii Kométy aj vďaka striebru z extraligy žien. Začali sme ju v auguste 2015 medzinárodným turnajom žien v Slavičine, ktorý sme vyhrali. Týždeň po turnaji sme vstúpili do extraligového kolotoča, kde sme v základnej časti zvíťazili s náskokom päť bodov pred dvojnásobným majstrom z Tvrdošína a sedem bodov pred našim finálovým súperom Pruským. Vypracovali sme si tým výhodnú pozíciu pred play-off, keďže sme si mohli vybrať súpera vždy ako prví (štvrtfinále, semifinále). Vyhli sme sa teda druhému a tretiemu celku po základnej časti a postúpili prvýkrát v histórii do finále najvyššej súťaže žien. Ročník 2015/16 však stále nie je na konci. Vzhľadom na to, že naše hráčky sú stále v juniorskem veku, pokúsia sa v júni získať tretí juniorský titul majstra Slovenska v rade. Navyše v máji odchádza prvá päťka na majstrovstvá sveta junioriek do Kanady a posledným klincom tejto sezóny bude účasť na Prague Games (najväčší mládežnícky medzinárodný turnaj na svete) v kategórii do 18 rokov, ktorý stavežatá privíta v júli.

Čo bolo najnebezpečnejšou zbraňou Kométy a kde dievčatá najviac tlačila topánka?

Našou najväčšou devízou bola dobrá defenzíva s rýchlymi protiútokmi, v ktorých sme hrali kombinačnú hru na vyso-

kej úrovni s veľkou efektívnosťou v koncovke. Svedčí o tom aj fakt, že naša útočná trojica (Hudáková Paula, Hudáková Kristína, Grossová Klára) skončila s veľkým náskokom pred ostatnými hráčkami na prvých troch priečkach v kanadskom bodovaní celej extraligy. Kométa bola po základnej časti druhým tímom s najviac strelenými gólmi a prvým s najmenej inkasovanými. Naopak, problémom bol veľmi úzky káder dievčat schopných hrať vyššie spomínanú hru (celú sezónu odohralo 6 hráčok a jedna brankárka), čo sa prejavilo v play-off v určitých fázach, kde sme pociťovali fyzickú aj psychickú únavu. Svoje, samozrejme, zohrali aj rôzne nedoliečené zranenia.

Predsa len, ak by existovalo magické KEBY, urobil by tréner FbK počas sezóny niečo inak?

Vzhľadom na kostru družstva, ktorú tvorilo šesť hráčok a jedna brankárka nebolo možné riešiť veci inak, a preto aj s odstupom času by som zmeny vo svojich verdiktoch nerobil. Diskutabilné možno boli určité rozhodnutia v stretnutiach, ktoré sme prehrali v play-off, boli to však momentálne rozhodnutia, ktoré by som dnes po hlbšej analýze urobil možno inak. Bohužiaľ, nedá sa to vrátiť a aj keby, tak neexistuje záruka, že by boli správne.

Na ktorý zážitok určite neza-

budnete a ktorý by ste naopak vytesnili z pamäti?

Jedným z najpamätnejších momentov uplynulej sezóny bol

postup po nervydrásajúcom semifinále s Prešovom, ktorý sme spečatili až v predĺžení. Suverénne najkrajším zážit-

kom však bol druhý finálový zápas na domácej palubovke, keď sme dvakrát otočili zápas

pokračovanie na str. 7

inzercia

www.vippokerpro.sk

Príďte si skúsiť zahrať pokrové turnaje úplne

ZADARMO

4 games go VIP 4 games go

VIP POKER PRO

Výhry v turnajoch každý mesiac viac ako

20 000€

Duklianska 708, 052 01 Spišská Nová Ves